

OBSAH

Zprávy z provincie	1
Dominikánské misie	4
Nabídka nakl. Krystal OP a knihkupectví Oliva	6
Prosby o modlitby	7
Laická sdružení sv. Dominika	7
Nekrologium	9
Evangelium a umění	10
Zprávy ze světa	12
D. J. Goergen OP: Poslání, služba a stálá formace	13
Dominikánská motta	18
Ohlasy	23

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko
České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5

tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 215 Kč.

Uzávěrka dalšího čísla: 20. 1. 2003

KALENDÁŘ AKCÍ ČESKÉ DOMINIKÁNSKÉ RODINY

28. - 30. 3. 2003	setkání formátorů LSsD na Sv. Hoře u Příbrami
31. 5. 2003	pout' do Jablonného v Podještědí
26. - 28. 9. 2003	setkání formátorů LSsD ve Vranově u Brna
28. 10. 2003	zasedání rady vyšších představených OP v Praze
8. 11. 2003	setkání české dominikánské rodiny v H. Králově

ZPRÁVY Z PROVINCIALÁTU**Kazatelské středisko**

Otec provinciál schválil dne 15. října 2002 statut Kazatelského střediska a jmenoval tým ve složení: P. Jan Rajlich, Albert Borek, Benedikta Štauberová, Martin Rosenbaum, Ester Kopecká, Jáchym Beneš, Markéta Váňová, Silvie Leišová. KS pod vedením P. Pavla Mayera a P. Cypriána Suchánka (členové ex officio) obnovilo v novém složení činnost na ustavujícím setkání 21. října 2002, kde byl zvolen jednatelem KS Albert Borek.

Noviciát

Dne 25. srpna 2002 se konala v Olomouci v klášterním kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie obláčka, kterou započali noviciát Patrik Aleksander Bugla a Jiljí Josef Kopa. Adresa noviciátu: Dominikánský konvent, Novozámocká 73, 960 01 Zvolen, tel. +421455323076, zvolen@dominikani.sk.

Sliby v roce 2002

Dne 15. srpna 2002 složili v Olomouci v klášterním kostele Neposkvrněného Početí Panny Marie sliby tito bratři: fr. Petr Semík slavné sliby; fr. Václav Hartoš na jeden rok; fr. Jindřich Poláček na tři roky.

Oficia

9. srpna 2002 byl zvolen za převora konventu ve Znojmě P. Angelik Mička, ocifium přijal 13. srpna 2002.

27. září 2002 byl provinciálem s provinční radou ustanoven převorem konventu v Plzni P. Cyril Molnár, ocifium přijal 29. září 2002.

Ke dni 1. října 2002 přijal provinciál rezignaci P. Damiána Němce na ocifium sekretáře provincie a socia provinciála.

Na základě doporučení provinční rady konané 24. září 2002 byl 1. října 2002 sociem provinciála ustanoven P. Pavel Mayer, který byl ke stejnému datu také jmenován sekretářem provincie.

Osobní změny

P. Augustin Prokop byl od 1. září 2002 asignován do domu v Jablonném v Podještědí.

P. Pavel Mayer byl od 1. října 2002 asignován do konventu v Praze.

Fr. Lukáš Hušek v říjnu 2002 obdržel dekret Kongregace pro bohoslužbu a disciplínu svátostí, kterým mu byl udělen dispens od celibátu (obsahující zároveň propuštění z duchovního stavu a dispens od řeholních slibů); převzetím dekretu dne 18. října 2002 přestal být členem řádu.

Fr. Jindřich Poláček od září 2002 přerušil řádné studium na CMBF UP a v souladu s provinčním rozvrhem studia absolvuje doplňkové studium na teologické fakultě ve Fribourgu pod dohledem P. Benedikta Mohelníka.

Deklarace o svrchovanosti v kulturně-etických otázkách

Česká dominikánská provincie skrze své zástupce podpořila dne 25. listopadu 2002 v Poslanecké sněmovně parlamentu ČR Výzvu Hnutí Pro život adresovanou zákonodárcům k přijetí deklarace o svrchovanosti členských států Evropské unie v kulturně-etických otázkách.

převzato z ACPB 2/2002

**PŘEDPLATNÉ OPUSCULA
NA ROK 2003**

Roční předplatné (11 čísel včetně poštovního) na r. 2003 činí 215 Kč. Můžete ho uhradit složenkou, která byla přiložena v minulém čísle, nebo bankovním převodem na účet č. 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332. Moc prosíme všechny, u kterých dochází k nějaké změně (zrušení odběru, změna adresy, změna počtu odebíraných výtisků apod.), aby nám o tom zaslali zprávu; je pro nás velmi obtížné zjišťovat tyto informace pouze ze soupisu poštovních převodů či z bankovního výpisu. Děkuje redakce.

SLUŽBY PROVINCIALÁTU

provinciál: Út 9 - 11; 14 - 16 (*kromě úterků, kdy je zasedání prov. rady*), Čt 9 - 11
socius provinciála: St 14 - 16

VÝROČÍ

Bratři dominikáni z České dominikánské provincie si v sobotu 11. ledna 2003 připomenou nedožití 100. výročí narození svého řádového spolubratra, známého českého vědce a filosofa **P. RNDr. Ludvíka Artura Pavelky OP**. Tento den bude v 10.00 hodin slavena Mše svatá v klášterním kostele sv. Jiljí v Praze na Starém Městě (Husova ul.), poté se bude konat ve 12.00 hodin pobožnost u hrobu bratra Ludvíka na Olšanských hřbitovech.

SETKÁNÍ TÝMU KAZATELSKÉHO STŘEDISKA

probíhají každé 3. pondělí v měsíci v klášteře sv. Jiljí v Praze. Příští setkání se koná 20. 1. od 17.00 hodin v kostele sv. Jiljí a pak v zasedací místnosti v 1. p. kláštera.

PRAŽSKÝ KONVENT

Pravidelné týdenní akce:

- *pondělí*
18.30 katechumenát (velká hovorna - VK)
19.30 pěvecký sbor Musica Poetica – jednohlasé skladby 1. tisíciletí (zkušebna - Z)
- *úterý*
17.00-17.50 adorace v kapli sv. Zdislavy
17.00-18.30 herně-dramatický kroužek (VK)
- *středa*
18.30-20.00 schůzky dětí a mládeže (VK)
19.45 společenství modlitby (sakristie, kostel)
- *čtvrtek*
7.30 úklid kostela sv. Jiljí – PROSÍME NALÉHAVĚ O VAŠI POMOC
19.15 zkouška Scholy Dominicana (Z)
- *neděle*
16.00 presidium Mariiny legie (VK)

PLZEŇSKÝ KONVENT

- **adorace** – každý pátek po nešporách v zimní kapli cca 19:00 - 21:00 ve 20:00 dominik. latinský kompletář
- **mše pro mariánské ctitele** – 1. sobota od 8:00, po ní modlitba celého růžence v zimní kapli do cca 10:15
- **mše sv. za dominikánskou rodinu, přátele a dobrodince Řádu i farnosti** – 2. sobota od 8:00 v zimní kapli
- **mše sv. v latinském jazyce** – každá 1. neděle v měsíci v 9:00 a každé pondělí v 18:00

Přednášky

- **Filosofie** – každou 1. a 3. středu v měsíci od 19:15 ve společenském sále kláštera. Přednáší Jiří Fuchs.
- **Dogmatika** – každé 1. a 3. úterý od 19:15 do 20:00 ve společenském sále kláštera. Pojednáním o Vykupiteli provází fr. Cyprián.

Další akce:

- Oáza modlitby 31. 1. - 2. 2. v Nechvalicích. Podrobnosti na nástěnce v kostele.

Přednášky:

- Kurz aristotelsko-tomistické filosofie: PODSTATNÉ PROBLÉMY FILOSOFIE. Každé úterý ve 20.00 hod a čtvrtek v 17.00 hod. (ident. přednáška) ve velké hovorně.

Koncerty:

- 4. 1. 16 h. v kostele sv. Jiljí: **Vánoční koncert pro varhany a pozoun.** Zazní skladby od Bacha, Mozarta, Händela a další. Vstupné dobrovolné. Hrají Petr Chaloupský a Josef Plandor.

- **Katechismus** – každé 2. a 4. úterý od 19:15 do 20:00 ve spol. sále kláštera. Vede fr. Cyprián.

PEC každý čtvrtek v 19:15 studium duchovního života podle Pramenů P. Dacika.
Zahrada – odpolední klub pro děti a mládež. Každý pátek od 15:00.

Schola cantorum R.S.R (chorál) zkouší pravidelně v úterý od 20:00 do 21:00 v čítně knihovny. Vede fr. Cyprián.

Schola k nedělní hrubé mši se schází každou neděli od 8:30 ve farním sále.

Kalendář akcí. 4. 1. 2003 v 16.30 koncert **Rybovy mše vánoční**

Nabízíme benefiční **CD Tocata** – varhany u PMR, hraje Dr. Jiří Liška. K dostání v sakristii, knihovně a kanceláři za 180 Kč. Výtěžek je věnován na údržbu varhan u PMR.

OLOMOUCKÝ KONVENT

Klášter dominikánů v Olomouci pořádá **pokračování kursu Základy teologie, II.** Tajemství Božího nitra. Přednášky se konají každé úterý v 19:30 hod. v sále kláštera (vchod ze Slovenské ulice). Cyklus přednášek vede fr. Romuald Štěpán Rob OP.

Zájemce o teologické prohloubení základů víry zveme také na **cyklus přednášek Zjevení – Církev – Víra. Kapitoly z fundamentální dogmatiky.** Fr. Tomáš Pospíšil, OP bude přednášet zpravidla čtvrtý čtvrtek v měsíci od 19:30. Přednášky jsou asi hodinové, s možnou diskusí podle zájmu.

Plán přednášek: Úvod ♦ Zjevení ve SZ ♦ Kristus, plnost Zjevení ♦ Zjevení, dějiny a spása člověka ♦ Zjevení a Církev ♦ Vztahy mezi Písmem a Tradicí ♦ Neomylnost Církve a neomylné Magisterium ♦ Nadpřirozená víra, osobní a svobodné přilnutí k Bohu, který se zjevuje ♦ Subjekt nadpřirozené odpovědi víry: komunita a jednotlivá osoba ♦ Nadpřirozená víra jako princip jednání věřícího (Podle: Fernando OCÁRIZ, Arturo BLANCO. *Teologia Fundamentale. Roma: Apollinare Studi, 1997.*)

Všichni zájemci jsou srdečně zváni!

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

3. 1.	Fr. Metoděj Kočí	12. výročí slavných slibů
3. 1.	Fr. Mannes Šimák	12. výročí slavných slibů
7. 1.	Fr. Štěpán Filip	40. narozeniny
7. 1.	Fr. Dominik Duka	31. výročí slavných slibů
8. 1.	Fr. Matouš Videman	82. narozeniny
12. 1.	Fr. Vladimír Koudelka	84. narozeniny
24. 1.	Fr. Dominik Marek	86. narozeniny
25. 1.	S. M. Terezie Brichtová	78. narozeniny
25. 1.	Fr. Jordán Vinklárek	78. narozeniny
30. 1.	Fr. Martin Fišer	72. narozeniny

Blahopřejeme a vyprošujeme požehnaný a radostiplný život ve službě Pánu.

DOMINIKÁNSKÉ MISIE

Milí bratři a sestry, vítám Vás v novém roce, do kterého jsme se přehoupli určitě se spoustou dobrých předsevzetí, nových nápadů a s elánem být více dominikány(kami) a s pomocí Boží i nadále sloužit slovem. Mám pro Vás dvě nová pozvání k misijní činnosti:

1. Letní misie. Navazuji na informace, které vyšly v předposledním čísle OPuscula (11/02). V Kazatelském středisku došlo k upřesnění místa i doby konání. Příští naše letní misie se bude (dá-li Pán) konat v městě Toužim

(napůl cesty mezi Karlovými Vary a Plzní) od 9. do 17. srpna 2003. Na misie nás pozval tamější farář P. Piotr Janczak, který by v této době poskytl zařízenou faru jakožto zázemí pro misionáře. Misie by probíhaly ve spolupráci s ním a jeho farností. I plzeňský biskup František Radkovský tuto misijní aktivitu (již čtvrtou v jeho diecézi) podporuje. Krom služebníků slova, bude potřeba i služby modlitební a zabezpečovací. Vítání jsou i ti, kdo rádi pracují s dětmi. Fara pojme až 50 misionářů.

2. Putovní misie. Rádi bychom také pokračovali v misii vyzkoušené bratry plzeňského konventu. Jedná se o putovní misii ve dvou. Putuje se pěšky od vesnice k vesnici a od městečka k městu. Misionáři na cestě mluví s Bohem nebo o Bohu a snaží se být vnímaví k podnětům Ducha svatého a ke všem lidem, které cestou potkají. Tento způsob misie, vyzkoušený Kristovými učedníky i našimi prvými bratry, je prostý a osvěžující. Dá se uskutečnit i bez čerpání dovolené tak, že se v pátek po práci z nějakého místa vyjde a v sobotu večer či v neděli se misionáři zase vrací. V teplém období se dá přespávat venku, při špatném počasí se domlouvá přespání na faře s tím, že se přijímá i případné jiné pozvání na nocleh. V misijní pracovní skupině v Hradci Králové jsme došli k závěru, že dvojici nemusí nutně tvořit jen kněží 1. řádu, ale že může jít i o dvojici laiků, sester z kongregace či o smíšené dvojice (buďto kněz a bratr laik, anebo kongregační sestra a sestra z laického sdružení). Zvěstovat evangelium je krásné a také, jak hezky vyjádřil bratr Martin Waloszek z Ostravy, normální.

Prosím neváhejte, a kdo byste se cítili k misijní službě Pánem voláni a měli chuť nám s některou misii pomoci, přihlašte se na adrese: Kazatelské středisko, Husova 8, 110 00 Praha 1, anebo na e-mail: pavel@op.cz, anebo telefonicky na čísle 602 858 800, kde je také možné získat více podrobnějších informací.

Přeji Vám hodně Božího požehnání pro nový rok a těším se na shledání na misiích.

Za Kazatelské středisko

fr. P. Pavel Mayer OP

Prosím Vás všechny, kdo byste se chtěli těchto misii zúčastnit, neváhejte a přihlašte se mi.

NABÍDKA NAKL. KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750, <http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz

Jiří Fuchs: *Filosofie 6 – Problém osobnosti*

brož., 280 str., 248 Kč

Šestý svazek z řady klasické filosofie obsahuje druhou část antropologického tématu. Předchozí svazky mapovaly (souběžně s výkladem) teoretické souvislosti a příčiny krize dnešní reflexe lidského života. Překážky porozumění osobnosti a její životní realizace jsou dnes hluboko zapuštěny. V tom spočívá tragika přínosu novověké filosofie do nesnadné diskuse o lidském určení a osobní zralosti. Proto ve výkladu převládá kritika. Současná etická dezorientace a návrat k přirozenějšímu pojmání lidského života totiž vyžadují účinnou a evidentní falzifikaci převládajících směrů soudobého myšlení. Bez ní je obnova životní filosofie sotva představitelná.

NABÍDKA KNIHKUPECTVÍ OLIVA

OLIVA

knihkupectví a galerie

nejúplnější produkce literatury a časopisů
z oblasti křesťanství, judaica,
pravoslaví.
knihy z oblasti historie a filozofie
malá prodejní galerie dřevěných plastik
a obrazů.

Adresa: Jilská 7, 110 00 Praha 1

Otevřeno: po-pá 10-18 hod.

Tel. 606 657 544

E-mail: knihy-oliva@quick.cz

Internetové knihkupectví:

<http://oliva.op.cz>

Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

Teologie služby

Ctirad Václav Pospíšil OFM

Kniha nejen pro ty, kdo se věnují křesťanské charitě a diakonii.
KN, brož., 214 str., 199 Kč

Ospravedlnění dobra

Vladimír Solovjov

Odvaha ruského myslitele poukázat na vítězící dobro, se v obsáhlém traktátu odkrývá jako svěží filosofická inspirace. Předmluva Tomáše Špidlíka.
Refugium, váz., 584 str., 395 Kč

Lectio divina na každý den v roce 6

Giorgio Zevini - Pier Giordano

Cabra. Neděle liturgického mezidobí.
KN, brož., 273 str., 220 Kč

Východní křesťanské církve

František Poláček

Práce si vzala za úkol stručné seznámení s křesťanskými církvemi Východu po stránce historické a zachycení jejich současného stavu.
MCM, brož., 134 str., 162 Kč

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za kazatelské středisko
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za časopis Amen
- ❖ za nemocné členy dominikánské rodiny
- ❖ za vážně nemocného syna jedné naší sestry z LSSD
- ❖ za Boží pomoc při zakládání duchovní komunity tělesně postižených mužů a nalezení vhodného místa v Jablonném v Podještědí, kde by tato komunita mohla žít

Hnutí pro život ČR

Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, tel.: 603 976 231, e-mail: info@prolife.cz, http://prolife.cz

Modlitby za nenarozené děti

Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě růžence a proseb za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby. Scházíme se pravidelně každý první a třetí čtvrtek v měsíci od sedmi hodin ráno před porodnicí U Apolináře v ulici Ke Karlovu na Praze 2. Data příštích setkání: 2. 1., 16. 1., 6. 2. 2003.

Pán Bůh zaplat' všem, kteří jsou s námi spojeni v modlitbě.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA FORMAČNÍ SETKÁNÍ

Další setkání formátorů LSsD se bude konat 28. - 30. 3. 2003 na Svaté Hoře u Příbrami s obvyklým programem, který bude ještě upřesněn v dalších číslech OPuscula (zahájení v pátek večer, zakončení v neděli odpoledne). Vzhledem k snadné dostupnosti místa nebudeme tentokrát z Prahy zajišťovat hromadný odvoz. Informace o dopravě také naleznete v některém z dalších čísel OPuscula.

adresa: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí Panny Marie
Svatá Hora 591, 261 80 Příbram II
<http://www.svata-hora.cz>

cena pobytu: strava 100 Kč/den (snídaně 20 Kč, oběd 50 Kč, večeře 30 Kč)
ubytování 200 Kč/den

Vzhledem k tomu, že služba novicistrů, představených či jejich zástupců je k dobru celého sdružení, prosím jednotlivá místní sdružení, aby těmto svým členům pomohla nést náklady spojené s účastí na formačních setkáních. Prostředky z fondu LSsD musíme přednostně vyčlenit na úhradu ubytování a do-pravy pro přednášející a na přípravu materiálů (tisk modlitebních textů apod.).

ZÁVAZNÉ přihlášky: NEJPOZDĚJI DO 10. 2. 2003 u provinční moderátorky. Pozdější přihlášky tentokrát (a to bez výjimky) nebudou možné! Vzhledem k organizační náročnosti a po neblahých zkušenostech z posledních setkání přijímáme pouze přihlášky na celý pobyt. Prosíme také přihlášené, aby se v případě, že se setkání nakonec nebudou moci zúčastnit (např. pro nemoc), pokusili zajistit za sebe náhradníka anebo nám včas dali vědět. Děkuji a spoléhám na vaši vstřícnost. Ester

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS BRNO *(představený Ladislav Tarsicius Malinka)*

Dne 21. 11. 2002 byla v našem sdružení provedena volba rady po tříletém období. Dosavadní rada rozhodla, aby v dalším období byla rada jen pětičlenná po nepříliš dobrých zkušenostech se sedmičlennou radou. Do rady byli zvoleni Stanislava Kateřina Bartoňová, Eduard Tadeáš Hořínek, Ladislav Tarsicius Malinka, Radovan Michal Plšek, Hana Angelika Vetchá. Na prvním setkání nově zvolené rady byl jednomyslně zvolen představeným sdružení opět Ladislav Tarsicius Malinka.

MS HORNÍ NĚMČÍ *(představená Marie Zdislava Machálková)*

18. ledna 2003 se dožívá 80 let naše sestra Ludmila Jana Kunstová. V minulém roce oslavila 50. výročí svého členství ve III. řádu svatého Dominika. Přejeme jí hodně Božího požehnání, zdraví a spokojenosti mezi námi.

MS JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ *(předst. Vladimír František Uhlíř)*

Dne 30. 11. 2002 naše sdružení prožilo radostnou chvíli. U oltáře sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí náš bratr Viktor Petr Houdek před představeným Vladimírem Františkem Uhlířem a asistentem MS P. Augustinem Prokopem OP složil svůj časný slib na jeden rok. P. Augustin nás ve své promluvě vyzval k vytrvalosti v našich povoláních a k vnitřní obnově našich vlastních slibů.

MS UHERSKÝ BROD *(představená Marie Anna Ondráčková)*

Dne 18. 12. 2002 ustanovil náš řádový asistent otec Ignác Bürgl sestru Martu Alžbětu Čermuškovou na tři roky novicmistrovou našeho sdružení. Vyprošujeme jí pro tuto službu hojně Boží požehnání a dary Ducha svatého.

3. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ (představená Eva Terezie Chaloupská)

Zveme Vás na pravidelná setkání, která se konají vždy jednou měsíčně v klášteře u sv. Jiljí: 18.00 modlitba růžence, 18.30 mše svatá, 19.15 nešpory, ~19.30 setkání v hovorně nebo zimmím chóru, kde proběhne přednáška na dané téma. Prozatím dohodnuté termíny jsou: Po 3. 2. a Po 3. 3. 2003.

(Podrobnosti viz adresa www.laici3ps.op.cz).

5. PRAŽSKÉ SDRUŽENÍ (představená Dagmar Ester Kopecká)

Pravidelná setkání: 9. 1., 23. 1., 6. 2., 20. 2., 6. 3., 20. 3., 3. 4., 17. 4. (Zelený čtvrtek na Zlíchově), 15. 5., 29. 5., 12. 6., (26. 6. – dle dohody) 2003

Setkání se konají v klášteře sv. Jiljí; program: 18.00 modlitba růžence, 18.30 mše svatá, 19.15 nešpory, 19.30 setkání v kapli sv. Zdislavy nebo v hovorně

NEKROLOGIUM

9. ledna 1918

zemřel v Olomouci **P. Mag. Mannes Rollmann**. Narodil se 9. července 1863 ve Velemyševsi u Žatce. Profes složil 4. srpna 1884 v Olomouci, na kněze byl ordinován 29. ledna 1888 ve Vídni. Ve Vídni pak přednášel filosofii, byl zde převorem a od 26. září 1893 byl provinciálem Říšské provincie. Později přednášel morální teologii v Düsseldorfu a na univerzitě ve Frýburku. Po obnovení České provincie působil dlouhá léta jako regent provinčního studia v Olomouci. Zemřel v Olomouci a byl pohřben do hrobu terciářů, i když je jeho jméno uvedeno na řádové hrobce. At' odpočívá v pokoji.

20. ledna 1938

zemřel v Kemmelbachu v Rakousku **P. Mag. ThDr. Vincenc Zapletal**. Narodil se 15. ledna 1867 ve Vilémově na Moravě, profes složil 12. září 1884 v Olomouci, na kněze byl vysvěcen ve Vídni 25. července 1889. Studoval pak ve Vídni a na Biblické škole v Jeruzalémě. Po návratu přednášel exegezi Starého zákona na univerzitě ve Frýburku. Jedno období byl rektorem univerzity ve Frýburku. Poslední léta svého života prožil u sester dominikánek ve Vídni. Pohřben je ve Vídni. At' odpočívá v pokoji.

SLŮVKO NA DOBROU NOC

Sv. Jan Bosko, zakladatel salesiánské rodiny, zavedl ve svých domovech krásný zvyk. Každý večer se kolem něho shromáždili desítky chlapců, aby naslouchali jeho krátkému zamyšlení, *slůvku na dobrou noc*. Don Bosko využil nějaké události uplynulého dne či myšlenky z Písma, aby svoje svěřence přiblížil k Pánu.

I vy můžete každý večer obdržet slůvko na dobrou noc na svůj mobilní telefon a ve světle této duchovní myšlenky uzavřít svůj den. Službu mohou využívat pouze uživatelé sítě T-Mobile prostřednictvím informačního kanálu SLUVKO služby MojeInfo. Zaslání slůvka si lze aktivovat na www.t-zones.cz nebo přímo z telefonu. Pro trvalé zaslání stačí odeslat krátkou textovou zprávu ve tvaru **+SLUVKO** na číslo 5566. Pro odhlášení zašlete zprávu ve tvaru **-SLUVKO** na stejné číslo. Chcete-li obdržet jednorázově pouze nejnovější slůvko, zašlete zprávu **SLUVKO**. Za každé obdržené „slůvko“ zaplatíte společnosti RadioMobil 1,50Kč + 5%DPH bez rozdílu vašeho tarifu (i pro TWIST). Obecné informace o službě MojeInfo získáte na www.t-mobile.cz nebo na www.t-zones.cz. Informace ke „slůvku“ vám poskytne P. Vladimír Slámečka (slamecka@fel.cvut.cz), který slůvka připravuje.

P. Vladimír Josef Slámečka OP

Evangelium a umění

Dne 15. prosince 2002 byla v Brně v kostele sv. Michala na Dominikánském náměstí otevřena výstava s tématickým názvem *Setkání mezi anděly*. Nepíše tu pozvánku na výstavu, i když výstava je to velice pěkná, chci se zamyslet nad spojením evangelia – konkrétně procesu evangelizace – a nástrojem zvaným *umění*. Tato výstava je instalovaná v malém prostoru, který se nazývá *Brněnské Angelikum* a je spravován brněnským LSSD. Některým se tento název může zdát zvláštní, jiným směšný a jiným urážející. Proč ale? Domnívám se, že není důvod! *Angelicum* jako vysoké odborné teologické edukační zařízení založil bl. Hyacint M. Cormier, svého času magistr OP. Hlavním cílem *Angelica* (a to dodnes) je připravovat řeholníky a kleriky pro účinnou evangelizaci. Na evangelizaci klasickou, moderní, podloženou hlubokou vírou – opravdovostí a tak plnou přesvědčivostí. Stejný účel má i brněnské sdružení bl. H. M. Cormiera a proto nevidím nejmenší důvod jakkoli zpochybňovat název centra tohoto sdružení.

Jednou z kapitol tohoto *Brněnského Angelika* je již zmíněná výstava děl od předních, ale i zcela amatérských, převážně brněnských umělců (kurátorka výstavy: Kamila V. Planerová, instalace: P. Pavel A. Kryl.). Spojujícím tématickým prvkem všech děl je *anděl*. Tedy posel – poslaný od Boha, aby... . Většinou aby *něco* hlásal, oznámil, vysvětlil. I tato vystavená díla mají své poslání, mají *něco* hlásat. Mají za úkol zvěstovat evangelium tou nejpřímější, zcela ostentativní cestou, jakou může být snad již jen vlastní osobní příklad života s Bohem. Troufám si tvrdit, že dnešní člověk není člověkem, kterého by k přehodnocení vlastního způsobu života přiměly logické argumentačně a historicky zcela korektní výroky (kolik takových dnes je?), nýbrž je to člověk, na kterého působí *pravdivé prožívání* těchto správných výroků. Proč? Z každé strany je dnes slyšet, že já „mám“ pravdu a že druhý „má“ pravdu (reklama, politika, různá náboženství – nezavírejme před tím oči!). Proto logický důkaz nemá sílu obrátit člověka. *Exempla trahunt* – *příklady táhnou* a skutečně, uvidí-li člověk, že *to* skutečně funguje a že život s Bohem naplní člověka nejen opravdickým štěstím, ale mnohými jinými milostmi, budou se ptát, proč jsou tito lidé tak šťastní a my – jako křesťané – musíme být vždy pohotově připraveni odpovědět. A to ne nějakou naučenou frází, ale odpovědí vlastního konkrétního aktuálního života s Bohem. A co jiného je umění, než výkřik duše, která chce druhým sdělit své radosti, starosti a trápení? Je to jeden z nejpřirozenějších prostředků ke komunikaci mezi dnes tak izolovanými lidmi. Prostor *Brněnského Angelika* má ještě jednu nespornou výhodu, je totiž v kostele, ale zároveň mimo hlavní liturgické prostory a navíc s možností přímého vstupu z ulice. To tedy umožňuje návštěvu lidí, kteří by jinak do kostela nikdy nevstoupili. Setkávají se tam tedy jak lidé přicházející z kostela, tak i ti „z ulice“. V prostředí naplněném vskutku kvalitním (je velice důležité, aby umění bylo kvalitní) duchovním uměním má člověk prostor se zastavit, otevřít a naslouchat. Prostřednictvím umění dochází k dialogu mezi pozorovatelem a autorem (jak tím primárním, tak i tím in-spirátorem), ale i mezi pozorovatelem a jiným pozorovatelem. Je to způsob, jak dát možnost převratným setkáním. Neboť cesty Páně jsou nevyzpytatelné a Duch Boží vane, kudy si zamane a našťěstí se na naše lidské mínění až tolik neohlíží.

Výstava potrvá až do 15. ledna 2003, vřele doporučuji všem, kdo budou mít cestu kolem.

Jiří Dominik Prokop

ZPRÁVY ZE SVĚTA

Walberberg: Setkání ECLDF

Ve dnech 7. - 9. června 2002 se v klášteře sv. Alberta Velikého ve Walberbergu konalo 3. pracovní setkání Evropské rady Laických sdružení sv. Dominika (ECLDF). Bylo to pravidelné pracovní setkání Rady a probíhalo v atmosféře brarsko-sesterské lásky a modlitby. Vedle vzájemného sdílení vlastních zkušeností z uplynulého období se Rada zabývala hlavně organizačními záležitostmi týkajícími se dalšího Evropského setkání laiků dominikánů. To se má konat v červnu 2004 ve Walberbergu. Další setkání Rady se plánuje na leden 2003.

Kurie: Jmenování fr. Rajmunda Klepance OP asistentem pro střední a východní Evropu

Magistr Řádu fr. Carlos A. Aspiroz Costa OP jmenoval od 1. 9. 2002 fr. Rajmunda Jozefa Klepance OP svým sociem pro střední a východní Evropu. Fr. Rajmund tak přestal být členem provinční rady Slovenské provincie a stal se členem generální rady Řádu bratří kazatelů.

Kontakt: Socio del Maestro dell'Ordine, P. Rajmund Klepanec OP, Curia Generalizia dei Domenicani, Piazza Pietro d'Illiria, 1, I-00153 Roma, Italia.

Ukrajina: Návštěva Dominikánské rodiny Ukrajiny

Ve dnech 13. - 20. 9. 2002 navštívili naši slovenští přátelé, sestra Eva Ambrózia Kameniarová, členka Evropské rady Laických sdružení sv. Dominika, a bratr Jozafát OP místní komunity dominikánské rodiny v Mu-kačevu, ve Fastově a v Kyjevě. Cesta byla zaměřená na vzájemné poznávání, sdílení zkušeností, povzbuzení, ale hlavně na překlenutí vzdálenosti, která až dosud ztěžovala možnost kontaktů. Šlo o jeden z prvních kroků Evropské rady ECLDF směrem k nedobrovolně izolovaným sdružením laiků dominikánů ve východní Evropě.

X. generální kapitula sester dominikánek na Slovensku

Ve dnech od 15. 7. do 8. 8. 2002 v konventu Krista Krále v Košicích slavily sestry dominikánky ze slovenské kongregace jubilejní 10. generální kapitulu. Kapitula volila novou generální radu a generální představenou. Tou byla zvolena sestra Rajmunda Páleníková. Sestry si v průběhu kapituly také připomněly 60. výročí založení kongregace.

Donald J. Goergen, OP

POSLÁNÍ, SLUŽBA A STÁLÁ FORMACE

Milí bratři,

trvalá hodnota Tomáše Akvinského nespočívá pouze v syntéze, které dosáhl, ale také ve vzoru myslitele, jež představuje. Tomáš musí být chápán jako v pravdě *biblický* teolog. To ovšem neznamená, že by nebyl také teologem spekulativním. I kdybychom však zapomněli na jeho rozbor Písma a komentáře k Jobovi, Žalmům, Písni písní, Izaiášovi, Jeremiášovi, Matoušovi, Janovi a k Pavlovým dopisům, zůstává Tomáš mistrem Písma. Ve své *Summē* totiž straní názorům, které s Písmem souzní. Hlavní otázkou pro Tomáše jako teologa jednoduše je, který názor je nejvíce v souladu s Písmem.

Tomáš musí být také chápán jako *neustále se vyvíjející* a otevřený teolog. Tomáš nikdy nepřestal myslet! Jeho teologie není prostě jen hotový produkt, ale také neutuchající tvůrčí bádání až do konce života, kdy se rozhodl už dále nepsat. Na otázce, zda by se Bůh stal člověkem, kdyby lidstvo nehřešilo, vyrůstá Tomášovo pojetí, které se od sepsání *Sentenci* (1252 – 1256) k pozdější *tertia pars* Summy (započato někdy na jaře 1272) proměňuje. Na podstatné otázce Tomášovy christologie, zda měl Kristus pouze jedno *esse* či zda Kristus jako člověk měl *esse* též, vidíme, jak Tomáš soustavně myslel. Během jednoho roku, ve věku čtyřiceti sedmi či čtyřiceti osmi let, mezi disputací *De unione verbi incarnati* napsanou někdy začátkem r. 1272 a známou kvestií 17 z *tertia pars* z pozdějšího období téhož roku mění názor. A takových příkladů je mnoho. Tomáš byl schopný neustále myslet, revidovat a měnit svůj názor.

Tomášova teologie, přestože je scholastická, je také pastorální – byla zamýšlena jako průvodce pro kazatele Řádu. Historie bratří kazatelů té doby, sahající až k samému Dominikovi, byla určována bojem proti Albigenkým. Tomáš však vyhledal a vydumal teologii, která by byla více nápomocna kazatelské praxi. Zvolil si Aristotela, aby za jeho asistence vypracoval teologii stvoření a přírody jako odpovědi na manicheismus.

Tomáš nám kromě dalších hodnot poskytuje i příklad toho, co to znamená být *biblický, pastorační a neustále se vyvíjející myslitel*.

Naše poslání a služba

Mezi záležitostmi, o nichž se v naší provincii často debatuje, patří ty, jež se týkají plánování činnosti a provinční identity. Kdo jsme a o čem jsme? Na tuto otázku lze odpovědět pěkně zpřímá. Jsme kazatelé, pedagogové a zastánci pokoje a spravedlnosti. To neznamená omezení našeho působení na akademické půdě, ve farnostech či v jiných provinčních závazcích. Tím je míněno, že služba na těchto místech by měla zdůrazňovat kvalitu kázání, systematickou výchovu a podporovat pokoj a spravedlnost.

Naše vědomá oddanost kázání, výchově a spravedlnosti neodráží pouze dlouholetou dominikánskou tradici, ale také časově mnohem bližší provinční rozhodnutí. V aktech naší kapituly z r. 1977 stojí:

„Doporučujeme, aby při hodnocení jednotlivých služeb neexistovaly žádné jiné priority kromě těchto tří oblastí služby, které dominikánskému poslání zvláště přísluší. Vymezení daných oblastí by se mohlo stát směrnicí pro bratry, provincialát, radu a osoby pověřené formací.

Jsou to:

1. kazatelská služba v různých podobách;
2. služba na poli vědy a umění;
3. sociální služby, skrze něž je evangelium přinášeno ponižovaným a utlačovaným.“ (Akta 1977, no 85)

Mateme však sami sebe, když hovoříme o provinčních „prioritách“ v řádu čísel – jako kdybychom sčítáním čísel opravdu mohli určit, kolik bratří se zaměří na kvalitní kázání, na studium a na prosazování společenských změn. Ve skutečnosti má provincie priority dvě: službu a stálou formaci. Jsou to dvě navzájem spjaté činnosti. Jako vdech a výdech, jedna není důležitější než druhá.

Kázání, teologické vzdělávání a prosazování spravedlnosti nejsou ani tak prioritami provincie jako spíše prostředky, jimiž rozumíme, vyjadřujeme a uskutečňujeme naše poslání. Jsou tím, co raději nazývám apoštolskými *normami*. „Normy“ se nevztahují tolik k obecné praxi jako k jednání a cílům, skrze něž jsme se rozhodli chápat, kdo jsme a o čem jsme.

Aidan Kavanagh vysvětluje:

„Norma nemá v tomto smyslu nic společného s tím, kolikrát byla která věc vykonána, ale má vše společné se standardem, podle něhož byla vykonána.

Dokud má norma své místo jak v praxi, tak ve vědomí těch, kterých se týká, pak lze situaci hodnotit jako „normální“, ba i tehdy, pokud se od této normy musíme v případech nouze do jisté míry – a to i velmi často, ať už kvůli fyzické indispozici, z časových, místních, pastoračních či jiných důvodů – odchýlit. Nicméně, norma by měla být do nejvyšší možné míry realizována, aby nepozorovaně nesklouzla do statusu pouhého ideálu, který si sice všichni přejí, ale jež nikdo není povinován uskutečnit.“ (Aidan Kavanagh, *The Shape of Baptism*, Pueblo, 108)

Jednou ze dvou priorit provincie je služba. A existují tři apoštolské normy, v jejichž rámci naši službu nazíráme: kázání, vzdělávání a spravedlnost. Ty apoštolský život či služby v Provincii neomezují, ale spíše vymezují, jak sami sebe chápeme a vykládáme.

Služba, která je s těmito normami zřetelně spjata, má být podporována; služby, které se k tomuto apoštolskému sebe-uchopení vztahují méně zřetelně, jsou podporovány méně. Jsou to však normy, jejichž prostřednictvím všichni můžeme, a také bychom měli, naše apoštolské životy hodnotit. Takový učitel, jemuž je kvalita jeho kázání lhotejná, který mezi svým učením a hlásáním Božího Slova vidí jen pramalou souvislost, jehož styl nebo poselství nepřispívají ke spravedlivějším společenským vztahům, dominikánské poslání pouhým učením nenaplnuje. Jakýkoli farář nebo kaplan je lepší dominikán, pokud svou službu realizuje v působivém kázání a využívá každou příležitost k evangelizaci, katechezím dospělých a aktivnímu prosazování míru a spravedlnosti.

Stálá formace

Na rozdíl od priority služby, k níž jsem se vyjadřoval slovy tří apoštolských norem, bych v případě stálé formace raději dal přednost otázkám, nad nimiž je třeba se soustavně zamýšlet.

Co pro nás znamená být si navzájem bratry?

Jak vidíme naše bratrství v širším kontextu Dominikánské rodiny a ve spolupráci s našimi dominikánskými sestrami?

Nakolik jsou otázky týkající se bratrství, spolupráce a kněžství zakotveny v trvalé výzvě ke konverzi, prohloubení a obnovení našeho společného života?

Bratrství, spolupráce, kněžství a obnova – to vše vyrůstá ze stálé formace. Nad obnovou se nemůžeme zamýšlet abstraktně, vždy se musí vztahovat

ke konkrétnímu, k existenciálním oblastem našeho života: modlitbě, studiu, poslušnosti, chudobě, čistotě. Tyto všechny jsou oblastmi stálé obnovy, které musíme jednu po druhé uchopit, znovu přezkoumat a znovu přijmout. Naš apoštolský život vyrůstá z našeho společného života; obnova jednoho vyžaduje i obnovu druhého.

Koneckonců, jak priorita služby, tak priorita stálé formace mají jeden cíl, k němuž směřují a z něhož vyrůstají: křesťanskou lásku, o níž sv. Tomáš jasně říká, že její růst se projevuje v přátelství, bratrství, spolupráci a službě.

Naše intelektuální tradice

My jakožto dominikáni jsme hrdí na svou intelektuální minulost. Naše minulost s sebou nicméně přináší i zodpovědnost. To, co jsme obdrželi, musíme předat budoucím jako živou tradici. Jsou zde však dvě tendence, na něž si musíme dávat pozor, aby naši tradici spíše nepokřivily než zkrátily: sklon k elitářství a sklon k racionalismu. Protilemkem je nahlížení naší tradice v obou jejích aspektech – pastoračním i kontemplativním.

Dominikánská reflexe se vztahuje ke skutečnostem tohoto světa. Dotýká se věcí lidských, sociálních a pastoračních. Dominik adresoval kázání potřebám světa a církve své doby: Albigenství nebylo abstraktním teologickým problémem, ale tíživým problémem společenským a pastoračním. To samé platí i pro Tomáše. Jeho *Summa Contra Gentiles* měla sloužit jako pomůcka pro bratry kazatele, jimž se stalo výzvou rostoucí povědomí o islámském světě. A to samé můžeme říci o Kateřině: ženě všech dob, protože byla především ženou své doby. Naše intelektuální dědictví není nějakým intelektualismem, který nás odděluje od ostatních a činí nás pyšnými, ale je spíše založeno na uvědomění si úlohy kritického myšlení, jež plyne z naší hluboké pastorační vnímavosti a činí nás skutečně pokornými. Jako dominikáni chápeme rozlišování mezi „akademickým“ a „pastoračním“ jako falešnou dichotomii. „Pastorační studium“ je možné uskutečňovat kritickým, hloubavým a vědeckým způsobem. A bádání – ať už biblické, historické, filozofické či teologické – má pastorační pozadí, je pastorační provázené a skrze ni vnímané. Intelektuální život nás od ostatních lidí neodděluje, je totiž způsobem, jak lidem sloužit. I učenec může být pastýřem a prorokem.

To je spjata s druhou charakteristikou dominikánského intelektuálního života – s jeho propojeností s ostatními aspekty našeho dědictví, jeho

schopností uvědomovat si souvislosti a s jeho kořeny v kontemplaci. Můžeme snadno rozpoznat naši apoštolskou, misionářskou, intelektuální, uměleckou, mystickou, liturgickou a sociální tradici. Ale přesto, že tyto tradice jsou rozlišitelné, nejsou oddělitelné. Jsou totiž navzájem závislé. Máme v Tomáši vidět kazatele, myslitele nebo mystika? Izolovat náš intelektuální život od jeho kontextu a kořenů znamená produkovat sterilní racionalismus. Náš intelektuální život nelze oddělit od života kontemplativního. Dominikánská reflexe je i pastorační i kontemplativní, má kořeny ve světě a vyrůstá z modlitby, slouží lidem a Bohu. Jak Bůh, tak lidé se nacházejí v samém srdci pravdy, kterou hledáme. Naše usilovné hledání pravdy je prostoupeno modlitbou (kontemplativní), je inteligentní (používá rozum) a praktické (pastorační). *Caritas*, kterou hledáme, aby naplnila naši stálou formaci, není v rozporu s *veritas*, kterou hledáme, abychom ji pochopili nebo abychom jí my, věční studenti, během našeho soustavného studia byli uchopeni. Jdou spíše ruku v ruce.

Na svátek sv. Tomáše si tedy připomínáme naše neustálé hledání Pravdy; naše osobní i společné úsilí být lidmi křesťanské lásky; a naše priority – službu a stálou formaci – resp. hlásání pravdy a život v ní. Tomášovu hodnotu nevystihneme opakováním jeho myšlenek, ale následováním jeho příkladu. I dnes pro nás zůstává vzorem.

Váš bratr, v Pravdě a s Láskou

Don

28. ledna 1986, svátek sv. Tomáše Akvinského

Dopis byl vybrán z knihy Donalda J. Goergena, OP: Letters to my brothers & sisters (Dopisy mým bratrům a sestrám), Dominican Publications, Dublin, 1996. Kniha je souborem dopisů, které autor v letech 1985 - 94 psal jako provinciál svým bratrům v Provincii sv. Alberta Velikého v USA. Přeložila Dita Zdislava Haráková.

Bože, ty osvěcuješ svou Církev obdivuhodnou učeností svatého Tomáše, svého kněze a učitele, a zúrodňuješ ji jeho svatým životem. Prosíme tě tedy, dej nám, ať chápeme rozumem, čemu učil, a uskutečňujeme následováním, co dělal. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

DOMINIKÁNSKÁ MOTTA

Dominikáni mají několik hesel, která shrnují jejich cíl a poslání. Nejčastěji citované je *veritas* (pravda). Další dvě nejčastěji citovaná jsou *laudare, benedicere, praedicare* (chválit, dobrořečit, kázat) a *contemplata aliis tradere* (předávat ovoce vlastního rozjímání).

I. Veritas

Podle Písma je Bůh pramenem pravdy: „To hlavní v tvém slovu je pravda“ (Ž 119, 160); „Já Hospodin vyhlášuji spravedlnost, prohlašuji právo“ (Iz 45, 19). On vede svůj lid v pravdě: „Veď mě cestou své pravdy a vyučuj mě“ (Ž 25, 5); „Hospodine, ukaž mi svou cestu, budu žít podle tvé pravdy“ (Ž 86, 11). Sv. Tomáš Akvinský tvrdí, že pravda není pouze v Bohu, ale že On sám je pravda, je první nejvyšší pravdou (*Summa theologiae*, I,q 16.a5).

V Ježíši Kristu se Boží pravda plně projevila: „plný milosti a pravdy“ (Jan 1, 14). Přišel jako „světlo světa“ (Jan 9, 5) a jako „Pravda“ (Jan 14, 6), aby tato slova potvrdil: „Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě“ (Jan 18, 37). Jeho učedníci pokračovali v jeho slibu, protože „poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými“ (Jan 8, 32).

Následovat Krista znamená žít podle Ducha, kterého poslal – „Ducha pravdy“ (Jan 14, 17; 15, 26; 16, 13), který vydal svědectví o Ježíši a posvětil učedníky v pravdě (Jan 17, 17). Milujte pravdu (2Te 2,10) a „buďte pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáte v Krista“ (Ef 4, 15). Být křesťanem znamená být členem Kristova těla (Řím 12, 5; Kor 12, 27; Ef 4, 15) – Církve (Kol 1, 24), která je „sloupem a oporou pravdy“ (1 Tm 3, 15).

Katechismus učí, že člověk od přirozenosti touží po pravdě; má povinnost ji ctít a dosvědčovat. Je též vázán přidržet se poznané pravdy a podle jejich požadavků zařídit celý svůj život (§ 2467).

Přesvědčení, že Bůh je náš počátek i náš konec, že vycházíme od něho a k němu se vracíme, že sám je pravda, která nás osvobodí, je základem každé dominikánské činnosti. Hymnus Adoro te devote (od sv. Tomáše Akvinského)

říká: „V něm je základ pravdy všemu lidstvu dán“. V konečném závěru můžeme říci, že všechno je o lásce: koho milujeme a jak moc. Proto, abychom mohli více milovat Boha a svého bližního, je potřeba více Boha poznávat a poznat sám sebe. Poznání pravdy nám tedy slouží k lásce.

Sv. Dominik se snažil o spásu duší u svých posluchačů kázáním pravdy. Ustanovil studium jako způsob dominikánské askeze tak, abychom mohli důkladněji a přesvědčivěji kázat o pravdě. Sv. Tomáš Akvinský, jako každý dobrý dominikán, pevně věřil, že nejenom existuje někde pravda, ale že pravdu můžeme nalézt kdekoliv. Bral všechny námitky vážně, starostlivě rozlišoval, zda se jedná o pravdu nebo o omyl. To je také dnes základem moderní teologie, která používá formu dialogu, protože hledání pravdy je společnou cestou k odhalení.

Záměrem dominikána nesmí být zničení svého oponenta, ale hledání a vytváření dialogu na stejných základech pravdy. Naše snaha o pravdu nezbytně znamená, že ji máme vysvětlovat a bránit tak, že se staneme apologety pravdy. Papež Honorius III., který oficiálně potvrdil náš Řád, řekl sv. Dominikovi: „Jsme přesvědčeni, že bratři tvého Řádu budou mistry víry a pravého světla světa“.

Velká světice a dominikánka, sv. Kateřina ze Sieny, shrnula svůj ideál do vlastní modlitby: „Bože, uděl, abych mohla vždy být milovnicí a hlasatelkou pravdy a kvůli pravdě mohla také zemřít (Dopisy, 277). V takovéto lásce k pravdě je velkým vzorem všech dominikánů naše Paní, Maria, Matka Ježíšova. Otevřela své srdce a mysl pro Boží pravdu, kterou jí Bůh poslal, a snažila se touto pravdou inspirovat a dávat ji ostatním (Jan 2, 5), přestože jí samé to přinášelo bolest (Lk 2, 35; Jan 19, 25). Navíc poznala svého syna jako Pravdu a rozvažovala o slovech a událostech jeho života (Lk 2, 19.51).

II.

Laudare, Benedicere, Praedicare

Toto moto pochází z mešní preface k Panně Marii. Kardinál biskup z Porto (papežský legát a cisterciácký mnich) byl vyslán k dominikánům do Boloně, aby se přesvědčil o povaze právě nově založeného Řádu. Otevřel na oltáři misál a když uviděl slova na začátku preface, všechny jeho pochybnosti byly rozptýleny.

V preface čteme: „Vere dignum et iustum est, aequum et salutáre, nos tibi semper et ubique grátias ágere: Dómine, sancte Pater, omnípotens aetérne Deus: Et te in beátae Mariae semper Vírginis *collaudáre, benedicere et praedicáre*. Quae et Unigénitum tuum Sancti Spíritus obumbratióne concépit, et, virginitátis glória permanénte, lumen aetérnum mundo effúdit, Iesum Christum Dóminum nostrum“.

Tato fráze se velmi rychle ujala mezi dominikány pro svou výstižnost. Tomáš Agni (přijal sv. Tomáš Akvinského do Řádu) vysvětluje: „*laudare* – chválit, to znamená modlitbu božského officia; *benedicere* – dobrořečit, žehnat každému, s kým se setkáme v rozhovoru; *praedicare* – kázat (hlásat) mezi lidmi a klérem“.

Z kontextu preface vyplývá, že předmětem chvály, žehnání a hlásání je Bůh Otec ve vtělení svého jediného Syna a v síle Ducha svatého. Dominikánská spiritualita je tudíž trinitární a inkarnační. Jediný, pravý a živý Bůh je námi hlásán jako trojjediný: Otec, Syn a Duch svatý.

Toto tajemství Nejsvětější Trojice je známo pouze nám křesťanům, protože bylo zjeveno Synem - Slovem, které se stalo tělem, Ježíšem Kristem. Bůh se sám stal jedním z nás, vykoupil celé stvoření a posvětil nás, když z nás udělal Boží děti skrze dary Ducha svatého. Díky tomu víme, že všechno, co Bůh činí, je dobré a hmota není zlo. To je to, co vtělení naznačuje: Bůh sám nepohrdl tělesností, ale přijal lidskou přirozenost. Ježíš Kristus je tedy pravý Bůh a pravý člověk. Bůh se narodil z Marie a Maria ho kojila. Byl obětován Marií a Josefem. Bůh žil mezi námi. Bůh trpěl s námi a za nás. Bůh krvácel a zemřel pro nás na kříži. Bůh vstal z mrtvých.

To by nám mohlo pomoci pochopit velkou úctu dominikánů k Matce Boží, Panně Marii. Ona je zárukou skutečnosti vtělení. Pro její spolupráci a s její spoluprací se Bůh stal jedním z nás. Maria byla vždy velmi blízko přítomna v životě a službě Ježíšově: v jeho dětství (Mt 2, 11), na počátku jeho působení (Jan 2, 1-11), při jeho smrti (Jan 19, 25) a na počátku Církve (Sk 1, 14). Proto je nanejvýš vhodné, aby se dominikáni snažili *laudare, benedicere et praedicare* Boha v životě Marie.

III.

Contemplata Aliis Tradere

Toto moto se objevuje u sv. Tomáše Akvinského v *Summa theologiae* ve své plné podobě jako „*contemplare, et contemplata aliis tradere*“ (II-II.q188.a7). To znamená „rozjímat a předávat druhým plody vlastního rozjímání“.

Elegantně zachycuje podstatu dominikánského života: zdařilou kombinaci kontemplativního života (rozjímat) s aktivitou (předávat druhým plody vlastního rozjímání). Dominikáni nejsou pouze aktivní v apoštolátu a také nejsou pouze kontemplativním a mnišským řádem. Jsou obojím. Jedno oživuje a druhé vyživuje. Rozjímáme v řádu, abychom mohli něco plnohodnotného dávat; studujeme v řádu, abychom mohli plnohodnotně hlásat.

Základem toho všeho je naše vlastní modlitba, náš společný život a samozřejmě Písmo. Toto všechno plně podporuje naše studium, naše rozjímání a naše hlásání. Jako v případě učedníků jdoucích do Emauz i naše srdce hoří v nás, když nám Kristus otvírá Písma skrze naše rozjímání (Lk 24, 32), a my hlásáme a zvěstujeme jeho radostnou zvěst (Lk 24, 34).

V tom všem je velkým vzorem opět blahoslavená Panna Maria. Ona naprosto otevřeně přijala slovo Boží a žila podle něj (Lk 1, 38.45; 11, 28). Uvažovala nad andělským pozdravem (Lk 1, 29), nad událostmi Ježíšova života (Lk 2, 19.51) a následovala vůli Boží. Radila druhým, aby jednali stejně (Jan 2, 5). Pravděpodobně znala důvěrně Písma, protože rozuměla tomu, jak je má naplňovat ve svém životě, a byla schopna hlásat pravdu svým životem (Lk 1, 46-55). Skrze své hluboké spojení a spolupráci s Boží milostí Maria přijala a nesla největší plod své kontempace, svého Syna Ježíše Krista.

Řád dominikánů má ještě další hesla, která nejsou tak často používaná jako hlavní a jsou zahrnuta v prvních třech nejznámějších.

Cum Deo Vel Deo Tantum Loquendo

Vždy mluvte s Bohem nebo o Bohu. Sv. Dominik často naléhal na své bratry, aby se pevně drželi tohoto pravidla. Je to výborné shrnutí dominikánské spirituality a zahrnuje stejnou ideu jako „*contemplata aliis tradere*“. Je shrnutím aktivního a kontemplativního života.

Verbo et Exemplo

„Slovem a příkladem“. Tato slova byla často užívána ranými dominikány jako „bojový pokřik“. Vypovídá o našem záměru být členy Řádu kazatelů, protože naše hlásání nespočívá pouze na tom, co říkáme, ale také na tom, co děláme. Lidé budou vzdávat slávu Bohu, když uslyší radostnou zvěst a uvidí vaše dobré skutky (Mt 5, 16).

Sui Sequentes Vestigia Salvatoris

„Jít ve šlépějích svého Spasitele“. Toto bylo často vyslovovaným heslem sv. Dominika. Zahrnuje jeho záměr v přijetí nové formy náboženského života. Život dominikána znamená spodobnit se s Kristem, být kazatelem na cestě. Všechny naše sliby poslušnosti, čistoty a chudoby jsou kvůli tomu, aby nás učinily svobodnými k následování způsobu života, jaký vedl na této zemi náš Pán Ježíš Kristus. Být dominikánem znamená být chudým hlasatelem jako náš Pán a Mistr.

OHLASY, OHLASY, OHLASY

Přečetla jsem si „Adventní úvahu“ a je mi smutno (hodně). Když si navíc po přečtení káravých slov Otce Damiána uvědomím, že tentokrát mě nejspíš v lednovém čísle nečekají vtipná a povzbudivá slova přátel z 5. pražského sdružení (snad je tak mohu nazvat, i když si mě možná sotva pamatují), která by z hromádky neštěstí zase udělala člověka, říkám si: Pane, tentokrát to asi bude chtít něco jiného. A tak znovu беру do ruky OPusculum a pouštím se do čtení.

Jak je možné, že mě bratr jáhen Pavel tak dobře vyhmátl, přestože se vlastně vůbec neznáme? Vezmu to od konce, protože tam jsem se poznala dokonale:

pozdní příchody – věčná bolest, kam až jen paměť dosáhne, přinejmenším posledních 18 let (tři nejstarší děti mají 18, 20 a 22 let);

s dodržováním řádu člověk roste, s jeho absencí upadá (během neustálého padání a vstávání jsem si toho za ta léta už také všimla, měla bych ale sebekriticky přiznat, že většinu té doby jsem asi proležela, protože padat už nebylo kam).

Jenže něco jiného je najít (ukázat) chyby a něco úplně jiného napravit je a tady bych přece jen tentokrát zkusila k adventní úvaze nemlčet.

Kritizovat druhé, zvláště, když jejich chyby okázale bijí do očí, není moc těžké, ale nějak si nedokážu představit sv. Dominika, jak nutí členy svého laického sdružení chodit včas na setkání tím, že jim pravidelně připomíná „já jsem ušel 20 km pustými lesy a jsem tu včas, je to jen otázka priorit“. Jak moc by třeba mně ale pomohlo, kdyby někdo z těch, kteří si neustále stěžují na mé pozdní příchody, našel skulinku ve svém nabitém, pečlivě naplánovaném a důsledně dodržovaném programu, udělal si na mě čas, nabídl mi rozhovor a pozorně, s láskou a pochopením si vyslechl, proč jsem se vlastně tentokrát opozdila. Možná by zůstalo vše při starém, ale stejně si myslím, že by takový přátelský rozhovor pomohl odhalit skryté rezervy spíš, než všeobecné, i když oprávněné, napominání. (Rezervy přitom mohou být nejen na straně notorických opozdílů, ale i v lásce k bližním.)

Pravidelné dobrovolné ranní vstávání bych doporučovala jen těm, kteří si mohou také dobrovolně volit hodinu ukládání ke spánku, podobně by možná bylo milosrdnější doporučovat modlitbu v určitém časovém rozmezí a ne v určitou hodinu. Je samozřejmě možné vyhlásit třeba: v 18,00 se modlím nešpory, vlezte mi všichni na záda se svými požadavky, jenže hladového kojence to stejně nepřesvědčí. Snazší mi připadá, přizpůsobit modlitbu průběhu dne a odrostlejší děti přimět respektovat otevření breviáře nebo jiný viditelný projev modlitby (pro podobně postižené nešťastníky dodávám: časem se to podaří, jen je třeba mít dost trpělivosti a velkorysosti – lze neustále vyprošovat u sv. Dominika).

Asi nejhůř jsem se cítila při čtení slov „Staráme-li se tedy vzorně o děti, ...; ...

naše příkladná starost o děti ...“. V podstatě mi tím bylo vysvětleno, že stojím hluboko pod kdejakým broukem, neřkuli myší. Moje péče o děti, domácnost, manžela nemá s příkladností, či vzorností absolutně nic společného, a přesto dokáže vyplnit veškerý můj volný čas. Bláhově ale doufám, že autor to snad s tou dokonalostí nemyslel doslova, a mám k tomu tedy jedinou poznámku speciálně pro maminky více dětí – snažte se co nejdříve, nejvíce a hlavně nejdůsledněji děti, případně i tatínka (nejlépe v opačném pořadí, aby byl dětem příkladem) zapojit do domácích prací. Vaše péče bude sice hodnocena jako méně vzorná a příkladná, ale budete mít aspoň trochu času na práci na „své vinici“ a hlavně je lépe vybavíte pro život a snad jim tím vynahradíte ekonomický handicap. Pokud to není přímo zřejmé, dodávám na vysvětlenou, že toto třeba mně připadá jako jedna z možností, jak uspořádat svůj život jinak. Třeba by se to dalo i zobecnit – nemusím všechno ztrhat sám, ostatní kolem mě určitě také mnohé zvládnou, jen je k tomu pustit (nalákat, přimět).

Na něco bych se ráda zeptala: Do které kategorie se má správně zařadit setkání dominikánské rodiny v Hradci Králové? Je to výlet, oslava, sešlost či schůze? Omlouvám se za tuto drobnou jízlivost, ale hlavně chci touto cestou strašně moc poděkovat těm třem neznámým, které se na letošním setkání staraly o děti. Hlavně díky nim jsme si například my s manželem oba mohli tuto akci naplno vychutnat.

Na závěr ještě jedno poděkování. Někdy začátkem září jsme se oba (přesně ve stylu „každý se cpe někam, kam nepatří“ – viz Prázdninová úvaha) přihlásili na rekolekci do Českého Těšína. Sice jsme vyslali k účastníkům i k exercitátorovi dotaz, zda se můžeme účastnit i s 15měsíčním synem, ale teprve když jsme dojížděli do Těšína (s dvouapůlhodinovým zpožděním, máme to asi 30 km), uvědomila jsem si, že jejich souhlas v žádném případě nemusel znamenat, že si jsou vědomi toho, co to vlastně obnáší. A tak bych se bývala nejraději neviděla. Ještě v závěru první sobotní přednášky jsem podezřívala Otce Pavla Mayera OP z pokrytecké neupřímnosti, když mimo jiné děkoval za to, že máme mezi sebou tak malého účastníka (tímto se mu veřejně omlouvám), ale náš Christian Michael opravdu překonal všechna má očekávání a vcelku disciplinovaně se účastnil téměř celého programu, aniž by ho nějak výrazně narušil. A tak tedy děkuji Otci Pavlovi za obsažné, přehledné a srozumitelné přednášky, všem účastníkům za pochopení a trpělivost a nejvíc asi svatému Dominikovi, že nás všechny vede nejen k Pravdě, ale snad také k lásce a porozumění, čehož byla tato rekolekce opravdu názorným příkladem.

Irena Jana Hlaváčová

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Alvarez Kodeda OP
Husova 8, 110 00 Praha 1
tel/fax/zázn. 02/224 219 685
provincial@op.cz

MNIŠKY KAZATELSKÉHO ŘÁDU

S. M. Michaela Smrčková OP
Dolní Česká 1, 669 00 Znojmo
tel. 515 221 161

S. M. Pavla Dabalová OP
Lysolajské údolí 106/2, 165 00
Praha 6, tel. 220 923 159
monialesop@volny.cz

ŘEHOLNÍ INSTITUT ROZJ. SESTER

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nám. bří Jandusů 21
104 00 Praha 10 - Uhřetěves
tel. 267 712 611, 267 712 614
sestryop@volny.cz

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

S.M. Slavomíra Měříčková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
tel. 541 214 846
dominikanky.brno@worldonline.cz

Konvent sester dominikánek
Katolický domov studujících
Černá 14, 110 00 Praha 1

vrátnice KDS: 224 934 496
ředitelna + fax: 224 934 856
konvent sester: 224 934 655
sestrycerna@op.cz
kds@op.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

MUDr. Jitka Krausová
Komenského 4
412 01 Litoměřice
tel. 416 737 960

SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ SV. DOMINIKA

P. Antonín Damián Nohejl
Řím.-katol. farnost, 267 54
Praskolesy 33
tel. 602 327 842
adnohejl@razdva.cz

MODERÁTOR LAICKÝCH SDRUŽENÍ

Dagmar Ester Kopecká
Na Zličově 221/8, 152 00
Praha 5; tel./fax: 251 554 669
ester@op.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Pavel Mayer OP
Jiráskovo nám. 30, 326 00
Plzeň 26
tel. 377 241 660
plzen@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
výpůjčky jen do studovny:
po a út 10 - 14 h.
oplibp@volny.cz

NAKL. KRYSŤAL OP MĚSÍČNÍK AMEN

Husova 8, 110 00 Praha 1
tel. 224 237 750
<http://krystal.op.cz>
krystalop@volny.cz

RADIO VERITAS

P. Jan Rajlich OP
Husova 8, 110 00 Praha 1
tel. 224 218 439
veritas@op.cz

SALVE. Revue pro teologii
a duchovní život
Velké nám. 35, 500 01 Hradec
Králové; tel.
dominika@diecezechk.cz

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim a Kateřina Ucháčovi
Hlubočepská 85/64, 152 00
Praha 5
uchac@prolife.cz
<http://www.prolife.cz>

HNUTÍ SVĚTLO - ŽIVOT (OÁZY)

P. Jan Rajlich OP
<http://oaza.op.cz>
<http://ain-karim.op.cz>

Mons. DOMINIK DUKA OP

biskupství královéhradecké
Velké nám. 35, 500 01 Hradec
Králové
tel. (sekretář) 495 513 329
fax 495 512 850
duka@diecezechk.cz

PŘÍSPĚVKY NA VYDÁVÁNÍ OPuscula

122918389/0800 (ČS)
var. symbol 332

DOMINIKÁNI NA INTERNETU

www.op.cz – hlavní stránka
dominikánů v ČR (*spravuje
Martin Rosenbaum*)

kongregace.op.cz – Kongre-
gace sester dominikánek (MR)

rozjimavesestry.op.cz –
Rozjímavé sestry sv. Domini-
ka (MR)

laici.op.cz – Sdružení laiků sv.
Dominika (MR)

kds.op.cz – Katolický domov
studujících, Praha (MR)

krystal.op.cz – Nakl. Krystal
OP s.r.o. (*Jiří Kopecký*)

oliva.op.cz – knihkupectví
Oliva v Pražském klášteře
(JK)

apologie.op.cz – apologetický
server (*fr. Pavel Mayer OP*)

misie.op.cz – stránky
o dominikánských misiích –
rozpracováno (MR)

jilji.op.cz – Klášter dominikánů
Praha (*Petr Chaloupský*)

plzen.op.cz – Klášter domini-
kánů Plzeň (*fr. Cyprián
Suchánek OP*)

informace:
Martin M. Rosenbaum
me2d@star.cz